

מנהיגות יהודית

05

שבת
מכל הסובא

OLAMI MENTORSHIP

חג הפסח

פרק א'

עם של מנטורים

דנים יחד

מהו חג הפסח?
מה מקור שמו?
מה מטרת החג?

חג הפסח שלי

איך אתם חוגגים את החג?
מה אתם אוהבים בחג הפסח?
מה מיוחד בחג מבחינתכם?

מה הייתם עושים?

נניח והייתם מתבקשים לשאת
נאום בפני עם שזה עתה
השתחרר מעבדות.
על מה הייתם מדברים?
מה היה נושא הנאום שלכם?
מדוע?

חג הפסח שלי

איך אתם חוגגים את החג?
מה אתם אוהבים בחג הפסח?
מה מיוחד בחג מבחינתכם?

הנאום של משה רבינו

וְהָיָה כִּי יֹאמְרוּ אֵלֵיכֶם בְּנֵיכֶם מָה הָעֵבֶדָה הַזֹּאת לָכֶם. וְאָמַרְתֶּם זָבַח
פָּסַח הוּא לַה' אֲשֶׁר פָּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנֹגְפוֹ אֶת
מִצְרַיִם וְאֶת בְּתֵינוּ הִצִּיל

(שמות, יב, כו-כז)

וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בְּעֵבוֹר זֶה עָשָׂה ה' לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם

(שמות, יג, ח)

וְהָיָה כִּי יִשְׁאֶלְךָ בִּנְךָ מָה זֹאת וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחִזְק יָד
הוֹצִיאָנוּ ה' מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים

(שמות, יג, יד)

איך מגינים על החירות?

על סף חירותם שומעים בני-ישראל שהם עתידים להפוך לעם של מחנכים. וזה מה שהפך את משה לא רק למנהיג גדול אלא למנהיג ייחודי. החירות - משתמע מדבריו - אינה מושגת בשדה הקרב וגם לא בזירה הפוליטית, אלא בעולם המחשבה האנושי וברצון האנושי...

כדי להגן על ארץ נחוץ צבא, אבל כדי להגן על החירות נחוץ חינוך. נחוצים הורים, משפחות ובתים ושיח מתמיד בין הדורות...

(הרב יונתן זקס, בין שתי ציביליזציות)

חושבים על זה

אלו ערכים חשובים
לכם להעביר לדורות
הבאים?
מדוע?

שלושה דברים

כָּבֹן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר: כָּל שְׁלֹשׁ אֲמֵר
שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלוּ בַּפֶּסַח, לֹא יֵצֵא יְדֵי
חוּבְתוֹ, וְאֵלוּ הֵן: פֶּסַח, מַצָּה, וּמְרוֹר

(פסחים, פרק י, משנה ה')

בואו נדבר על זה

מדוע	שלושת
הדברים	הללו
עומדים במרכז ליל-	
הסדר?	

פסח

עַל שׁוֹם שְׁפַסַּח הַמָּקוֹם
עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם

שאלה לדיון

במהלך יציאת מצרים היו הרבה מאוד ניסים.
עשרת המכות, היציאה עצמה, קריעת ים-
סוף ועוד.

אלוקים פסח על בתי אבותינו במהלך מכת
בכורות; פרט אחד, במכה אחת מתוך עשר,
מתוך סדרת ניסים ארוכה.

מדוע החג - והקרבת - נקראים על שם הנס
הזה?

מה מיוחד בנס ה'פסח'?

חלק מהפאזל

הניסים כולם נעשו לעם ככלל, לבני ישראל כולם. לא מצאנו את הייחודיות של הפרטים, של האיש הבודד.

בפסוח הא-ל על בתי אבותינו אנו רואים את החשיבות שהיתה לכל אינדיבידואל.

כמו בפינצטה ליקט בוראנו אחד לאחד, יהודי ליהודי, על מנת ליצור את העם. הציבור לא היה שלם בלי פלוני זה ובלי אלמוני ההוא.

נס ה'פסח' מבטא במלוא העוז את החשיבות האישית של כל פרט בתוך הכלל (נקודה למחשבה, פסח על שום מה?).

מחברים את הפאזל

מה החשיבות של כל יחיד?
מה החשיבות המיוחדת שלך?

מצה

עַל שׁוֹם שְׁלֹא הִסְפִּיק בְּצֶקֶם שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ
לְהַחְמִיץ, עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִּים
הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם

(הגדה של פסח).

מצה על שום מה?

אנו יודעים כי מצה מסמלת את לחם-העוני, את השיעבוד והשפל של עם העבדים. כאן, לעומת זאת, המצה מסמלת את הגאולה ואת החירות. כיצד אותו הלחם יכול לסמל גם

מה זו חירות?

אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד
תורה

(אבות, ו, ב)

שרק הוא אינו משתעבד וגם אינו משועבד
להגופניות, וזאת החירות, שנפשו אינה
משועבדת לתאות הגופני, זהו לבד חירות
האמיתית ולא כשתאותו משוחרר ונפשו
משועבדת לתאווה

(תפארת ישראל)

שעבוד או חירות?

אם נרצה להדגיש את ההבדל בין תקופת השיעבוד של אבותינו לבין תקופת החרות והשיעבוד לאבינו שבשמיים, נוכל לעשות זאת באמצעות מאכלים.

בהיותם במצרים, לפני שהפכו לעבדי ה', לחמם היבש סימל בעיניהם את שפלותם. כאשר תאוותיהם ביקשו להדריך אותם, כאשר הם היו כפופים לרצונות ולחשקים, אזי המרחק הרב בין האוכל

אותו הם בקשו לאכול לבין האוכל אותו אכלו בפועל, היה קשה מנשוא. שיא השיעבוד. שיא העבדות. אך לאחר שזכו ויצאו ממצרים, פרספקטיבת חייהם השתנתה באחת.

פתאום הפכו הם לעבדי ה'. פתאום כבר לא היו נתונים בשליטת גופם וחשקם.

פתאום הם בני חורין! כעת, רצונות הגוף אינם מעניינים אותם! כעת הם

משוחררים לחלוטין!

וכעת, לא אכפת להם לאכול מצות, לחם-עוני, לכתחילה! כעת,

המצה התפלה, המסכנה, מסמלת בעיניהם את השחרור מכבלי

הגוף, את חרותם הנפשית המיוחדת!

כך, יכולה המצה לסמל בו-זמנית כתזכורת לשיעבוד

וכסמל של חרות.

רגע אישי

האם יצא לכם פעם ליותר על משהו חומרי בשביל חוויה פנימית מרוממת יותר?

איך הוא חי בפשטות כזו?

נעים להכיר!

הרב שמריהו יוסף חיים קנייבסקי (ט"ו בטבת ה'תרפ"ח, 8 בינואר 1928 - ט"ו באדר ב' ה'תשפ"ב, 18 במרץ 2022) היה רב, פוסק ומחבר ספרים רבים במגוון מקצועות תורניים.

הרב קנייבסקי היה אחד מהמנהיגים הבולטים בדור האחרון. הוא היה מפורסם אף מחוץ למגזר החרדי, נחשב ל'גדול-דור' ורבים הגיעו לקבל את ברכתו ועצתו.

אחד הדברים שצדו את עיני המבקרים בביתו של ר' חיים היה הפשטות המדהימה. בדירה קטנה, מלאה בספרים ובקירות מתקלפים ישב ולמד במשך עשרות שנים אחד היהודים המשפיעים ביותר.

מה דעתכם?

איך הוא חי כך?
מדוע הוא חי כך?

תובנה לחיים

רובנו לא יכולים לחיות באופן בו חי הרב קנייבסקי. אך האם יש משהו שנוכל לקחת מאורחות חייו אל חיינו אנו?

מרור

עַל שׁוֹם שְׁמַרְרוּ הַמַּצָּרִים אֶת חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ
בַּמַּצָּרִים

קושי או אתגר?

מדוע אנו מזכירים את הקשיים ואת התקופה המרה שעברנו, ביום בו אנו חוגגים את סיום השיעבוד ואת היציאה לחירות?

צידה לדרך

**למדנו שישנה חשיבות שכל אחד ואחת
מאיתנו ישאו באחריות של העברת
המסרים הללו הלאה - מנטורים של דור
שלם.**

כיצד נכון לדעתכם להעביר מסרים?

**מהי הדרך הטובה ביותר להעניק ולשתף
את הידע והערכים שלנו לסובבים אותנו?**

תודה רבה